

sobilosti snížití vážnost republiky neb ohroziti obecný mír v republice, kterou nalézací soud beze slova odůvodnění a bez jakýchkoli skutkových zjištění odbyl rovněž jen citací těchto slov zákona. Vadný rozsudek jest proto i ohledně tohoto přečinu zrušiti. Pokud zmateční stížnost poukazuje k tomu, že projev byl přednesen v okresním zastupitelstvu jako programatické prohlášení politické strany, nevylučovalo by to ovšem o sobě, by v místech zákonu odporujících nebyl podřaděn, nanejmé při objektivním posuzování, pod příslušná ustanovení zákonná. Okolnost ta nemusila by však zůstatí bez významu při posuzování subjektivní stránky přečinu, nanejmé podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., kdyby se zjistily okolnosti, jež by pro tento případ a pro toto shromáždění přímo vylučovaly možnost usuzovati na úmysl obžalovaného nepřátelské smýšlení proti chráněným státním statkům vyvolávati přes to, že si snad pachatel jinak jejich abstraktní způsobilosti pobuřovací byl vědom. Veřejnost takového shromáždění nutno ovšem při těchto úvahách bráti bedlivě v úvahu.

Čís. 3896.

Ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle § 199 a) tr. zák. křivou vyjevovací přísahou stačí, uvedl-li pachatel v seznamu jmění, že nemá za třetími osobami nezaplacené pohledávky, ač je měl; nezáleží na tom, že je pokládal za nedobytné.

(Rozh. ze dne 13. června 1930, Zm I 646/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Kutné Hoře ze dne 6. června 1929, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin podle §§ 197, 199 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a o ní rozhodl.

D ů v o d y:

Na odůvodněnou rozsudkového výroku, jímž byl obžalovaný podle § 259, čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák., uvádí se v rozhodovacích důvodech jen, že soud nemohl nabýti přesvědčení o vině obžalovaného po stránce subjektivní, ano není ničím prokázáno, že obžalovaný, vykonav dne 8. června 1927 vyjevovací přísahu, neuvedl své pohledávky v seznamu jmění v úmyslu poškoditi své věřitele. Před tím se totiž zjišťuje v rozsudkových důvodech na základě seznamu pohledávek, předloženého obžalovaným při výslechu dne 20. srpna 1928, že jde o nepatrné dluhy nemajetných osob, měnících často byt, že tedy, any jsou takové pohledávky podle zkušenosti pro živnostníka zpravidla ztraceny, mohl je podle názoru soudu i obžalovaný důvodně považovati za ztracené a není vyloučeno, že je v době, kdy skládal vyjevovací přísahu, považoval skutečně za již ne-

jsoucí a že je v tomto mínění neuvedl v seznamu jmění. Proto nezábýval se soud podle závěrečné věty rozsudkových důvodů ani s otázkou, zda je skutková podstata zločinu podle §§ 197, 199 a) tr. zák. dána po stránce objektivní, t. j. zda neuvedení pohledávek nedobytných mohlo vůbec způsobiti někomu škodu. Zmateční stížnost státního zastupitelství je zásadně v právu, pokud celkovým smyslem svých vývodů, jimiž doličuje číselně uplatňované důvody zmatečnosti podle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. vytýká, že soud opomenul zabývati se v rozsudkových důvodech otázkou, zda obžalovaný nepoškodil svým činem stát v jeho právu vykonávati ve věcech exekučních nerušeně spravedlnost. Dovolávajíc se stále judikatury soudu zrušovacího, dovozuje zmateční stížnost správně, že právem, chráněným předpisem § 199 a) tr. zák. o trestnosti (zločinnosti) křivé přísahy, je právo státu, by se v případech, kde lze podle jiných zákonů straně na rozepři neb exekuci zúčastněné uložiti přísežnou výpověď (přísahu) o určitých skutečnostech, vykonávaje spravedlnost dověděl o těchto skutečnostech pravdu. Pouhým výronem tohoto práva státu jest výhoda, která vzejde v případě vyjevovací přísahy věřiteli, když dlužník řádně splní povinnosti právu tomu odpovídající, že totiž věřitel nabývá úplnou a správnou vědomost o všech složkách jmění dlužníka, jakož i o tom, kde se tyto jednotlivé složky nacházejí, a tím i možnost posouditi, zda jsou tu předměty, z nichž lze exekucí dosíci uspokojení vymáhané pohledávky. Onomu právu státu odpovídá v případě vyjevovací přísahy povinnost dlužníka udati podle pravdy a úplně veškeré skutečnosti, dotčené otázkami mu kladenými, tudíž, je-li dotazován i na pohledávky a jiná majetková práva, najmě i na všechny nezaplacené pohledávky, které má sám za třetími osobami, a to i na takové, jež jsou podle dlužníka názoru nedobytné, jest povinen uvéstí všechny tyto nezaplacené, a to i nedobytné pohledávky. Vzhledem k vylíčenému rozsahu práva státu a k příslušné povinnosti toho, kdo vykonává přísahu, nabývá skutek, stíhaný § 199 a) tr. zák., (složení přísahy), směru k poškození něčího práva již tím, že údaje přísahou stvrzené jsou nesprávné, najmě neúplné, aniž záleží na tom, zda měl v úmyslu poškoditi i vymáhající stranu na jejích právech, či nikoliv. Pachatel jedná ve zlém úmyslu, potřebném ke skutkové podstatě zločinu, o něž jde, již tehdy, je-li si vědom, že údaje, jichž úplnost a jinakou pravdivost přísahou potvrzuje, jsou v té neb oné části nesprávné, najmě, že nevyčerpávají skutečnosti, přicházející v úvahu, třebaš udával nesprávné skutečnosti neb opomíjel určité skutečnosti jen z toho důvodu, že, jak tomu bylo v souzeném případě podle obhajoby obžalovaného i podle názoru soudu, měl za to, že exekuce není možnou, poněvadž pohledávky ty nepovažoval za svoje, ana pasiva přesahovala aktiva a ani tyto pohledávky považoval za nedobytné a proto myslel, že je nemusí udati, any jsou pohledávky ty ztracené, neboť, jsa si vědom neúplnosti nebo jinaké nesprávnosti svých údajů, měl na zřeteli poškození práva státu na údaje správné, najmě úplné, a rozhodl se, vykonav přes to přísahu, pro ono zlo se zločinem spojené, jak pro zlý úmysl předpokládá § 1 tr. zák.

K opodstatnění výroku, že pachatel jest vinen zločinem podvodu křivou přísahou vyjevovací podle §§ 197, 199 a) tr. zák., stačí tudíž, je-li zjištěno, že pachatel udal v seznamu jmění nepravdivou skutečnost, po případě zamlčel určitou skutečnost a že si byl vědom nesprávnosti dotyčného údaje, pokud se týče toho, že tu byla skutečnost, kterou v seznamu jmění neuvedl. Obžalovaný udal v seznamu jmění, že vůbec nemá pohledávky ani nezaplacené a nedobytné, ač je měl, zamlčel tudíž při přísaze vyjevovací rozhodné skutečnosti, přes to, že v době přísahy věděl, že takové pohledávky má, ba dokonce věděl a věděti musel, že tyto pohledávky zamlčeti nesmí. Z vývodů zmateční stížnosti je patrné, že státní zastupitelství nenapadá rozsudkový výrok, pokud jím byl obžalovaný zproštěn z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák. i proto, že lstivým předstíráním a jednáním uvedl okresní soud v omyl, jímž měly vymáhající strany utrpěti na svém právu škodu pod 2.000 Kč. Naproti tomu je zjevno, že se rozhodovací důvody zabývají vlastně výhradně jen otázkou, v nich současně záporně zodpovězenou, zda obžalovaný jednal v úmyslu poškoditi své věřitele tak, že zmateční stížnost je v právu, pokud vytyká rozsudku s hlediska důvodu zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř., že v něm nejsou vůbec uvedeny důvody, z nichž soud nenabyl přesvědčení o vině obžalovaného ani, pokud podle obžaloby křivou vyjevovací přísahou (a lstivým předstíráním i jednáním) uvedl okresní soud v omyl, jímž i stát měl utrpěti škodu na svém právu, vykonávati v exekučních věcech nerušeně spravedlnost. Zejména je však zjevno, že sprostředkujícím rozsudkovým výrokem byl ve směru právě uvedeném porušen zákon způsobem, zakládajícím jeho zmatečnost podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., najmě když i soud vzal podle rozsudkových důvodů za zjištěno, že obžalovaný složil u okresního soudu vyjevovací přísahu, podle níž jest obsah seznamu jmění (jím soudu předloženého) úplný, ačkoli v tomto seznamu na otázku, zda má od koho něco požadovati a kolik činí tato pohledávka, odpověděl záporně. Jinak stačí poukázati na správné vývody zmateční stížnosti, k nimž jest dodati jen, že její údaj, podle něhož obžalovaný věděl a věděti musel, že ony pohledávky zamlčeti nesmí, má plnou oporu již v doslovu formuláře seznamu jmění, předloženého soudu obžalovaným, který na straně 3 pod záhlavím: »3. Pohledávky a jiná majetková práva« obsahuje vysvětlení pro dlužníka tohoto znění: »Zde bud'tež číselně uvedeny všechny nezaplacené pohledávky, které sám proti třetím osobám má — a to i takové, jež podle náhledu dlužníka jsou nedobytny«, obžalovaný se pak nikdy nehájl v ten rozum, že snad toto vysvětlení nečetl.

Čís. 3897.

Zákon nemá v § 82 tr. zák. na mysli jen zbraně smrtící nebo zbraně v technickém slova smyslu; zbraní jest každý předmět způsobilý sesílití útok proti vrchnostenské osobě a ohroziti její tělesnou bezpečnost; spadá sem i jízdní kolo.

(Rozh. ze dne 13. června 1930, Zm I 695/29.)